

HUDOBNÝ ODBOR

ÚVOD

Vzdelávací program pre hudobný odbor je programom rôznych hudobných činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností, hudobných kompetencií žiakov a pre orientáciu učiteľov hudobného odboru. V takomto chápaní nepredstavuje len súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacích predmetov jednotlivých študijných zameraní.

Vzdelávací program pozostáva aj zo základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Teda v ucelenom systéme výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tie predstavujú normu pre žiaka. Napriek tomu si však učiteľ hudobného odboru môže vzdelávací štandard bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať, napríklad v podobe učebných úloh a otázok, či odstupňovať jednotlivé výkony podľa kognitívnych, psychomotorických a senzomotorických možností svojich žiakov.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú aj pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu predmetov jednotlivých študijných zameraní hudobného odboru. Súčasne jednotlivé výkony nie sú vždy naviazané na každý učebný prvok, nakoľko jeden výkon preukazuje viaceré aspekty učebného obsahu a obsah sa prejavuje vo viacerých výkonoch. Takto štruktúrované učivo tvorí obsahový štandard, ktorý je záväzkom pre učiteľa. Učitelia si môžu učebný obsah tvorivo modifikovať v príslušnom ročníku. Žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky, je určené rozšírené štúdium.

Pri koncipovaní otvorených príležitostí na rozvíjanie učebných možností a hudobných kompetencií žiakov je potrebné vytvárať také kognitívne činnosti, ktoré podporujú zisťovanie niečoho, hľadanie, pátranie, skúmanie, napr. v notovom materiáli a pod. V tomto zmysle je cieľom výučby predmetov jednotlivých študijných zameraní hudobného odboru na základnej umeleckej škole napomáhať žiakom vytvárať si nové zručnosti, poznatky a postoje na základe zážitkov zo psychomotorických a senzomotorických činností, nie riadiť učenie len na zapamätanie sprostredkovane odovzdaných poznatkov.

CHARAKTERISTIKA ODBORU A PODMIENKY PRIJÍMANIA UCHÁDZAČA

Hudobný odbor základnej umeleckej školy je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (hra na nástroji, spev, tvorba) a kolektívnych aktivít (predmety hudobná náuka, komorná a súborová hra, hra v orchestri, komorný a zborový spev, hudobno-dramatické projekty a pod.). Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Hudba je významným prostriedkom harmonizácie osobnosti, rozvíja schopnosť empatie, vnímania, prežívania, tolerancie a spolupráce. Podmienkou na prijatie je základná orientácia v časopriestore hudby. V hudobnom odbore sa výrazne prejavuje dvojaká koncepčná línia základnej umeleckej školy: na jednej strane pripravuje žiakov na štúdium na konzervatóriách, na vysokoškolské štúdium hudby na učiteľských fakultách a na vysokých školách umeleckého zamerania a na druhej strane vychováva prostredníctvom hudby deti v prípravnom štúdiu, žiakov (študentov) v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní a v II. stupni základného štúdia ako i dospelých.

Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických zručností, hudobného cítenia a hudobného myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na živú hudobnú štruktúru.

CIELE ODBORU

Žiaci

- orientujú sa v hudobnej kultúre a svete hudobného umenia, prejavujú vlastné postoje a rozlišujú hodnoty v hudbe rôznych štýlov a žánrov,
- demonštrujú rozvinuté pohybové procesy v senzorickej a motorickej zručnosti (zbehlosti) pri hre na hudobnom nástroji,
- uplatňujú základy hudobného myslenia, hudobného a estetického vedomia v sústave a v medzipredmetových vzťahoch,
- čítajú notový text s porozumením a zapojením intelektových kompetencií (vnímanie, pochopenie, zapamätanie a využitie),
- vlastnou tvorivou činnosťou prejavujú kreatívne myslenie, cítenie a záujem o hudbu, vyhľadávajú a spracujú informácie.